

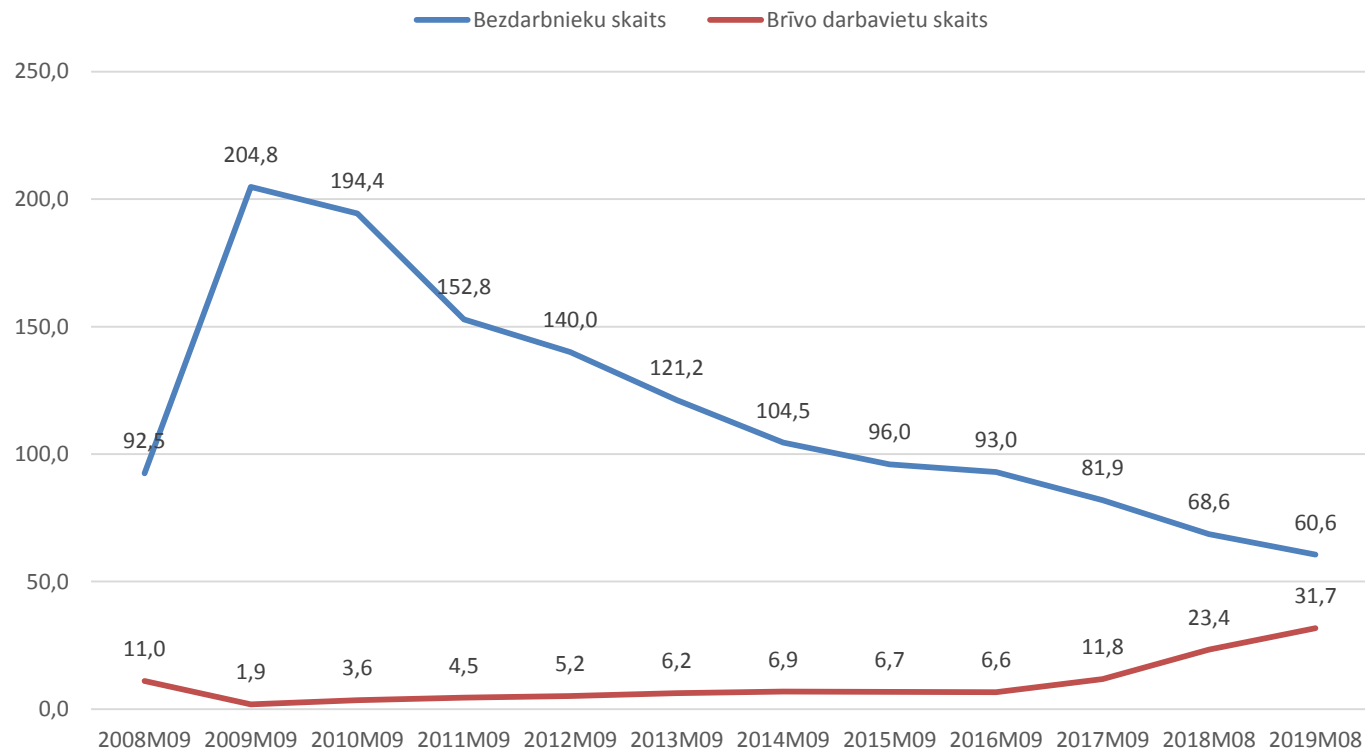
Darba samaksa, produktivitāte un sociālā nevienlīdzība Latvijā

► 2019. gada 18. oktobris

Mārtiņš Svirskis, LBAS eksperts tautsaimniecības jautājumos

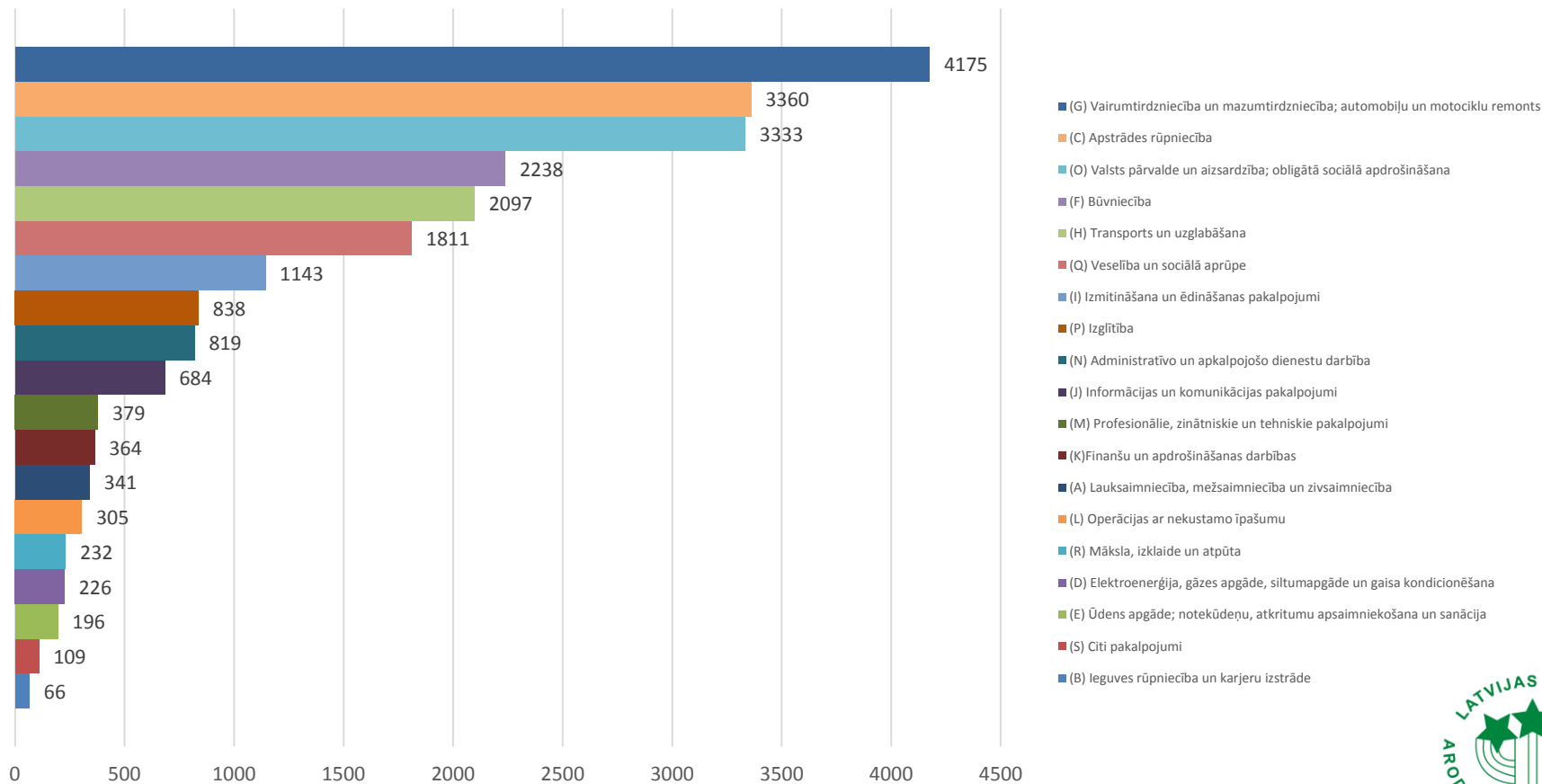
Bezdarbnieku un brīvo darbavietu skaits (tūkst.)

Avots: CSP, NVA

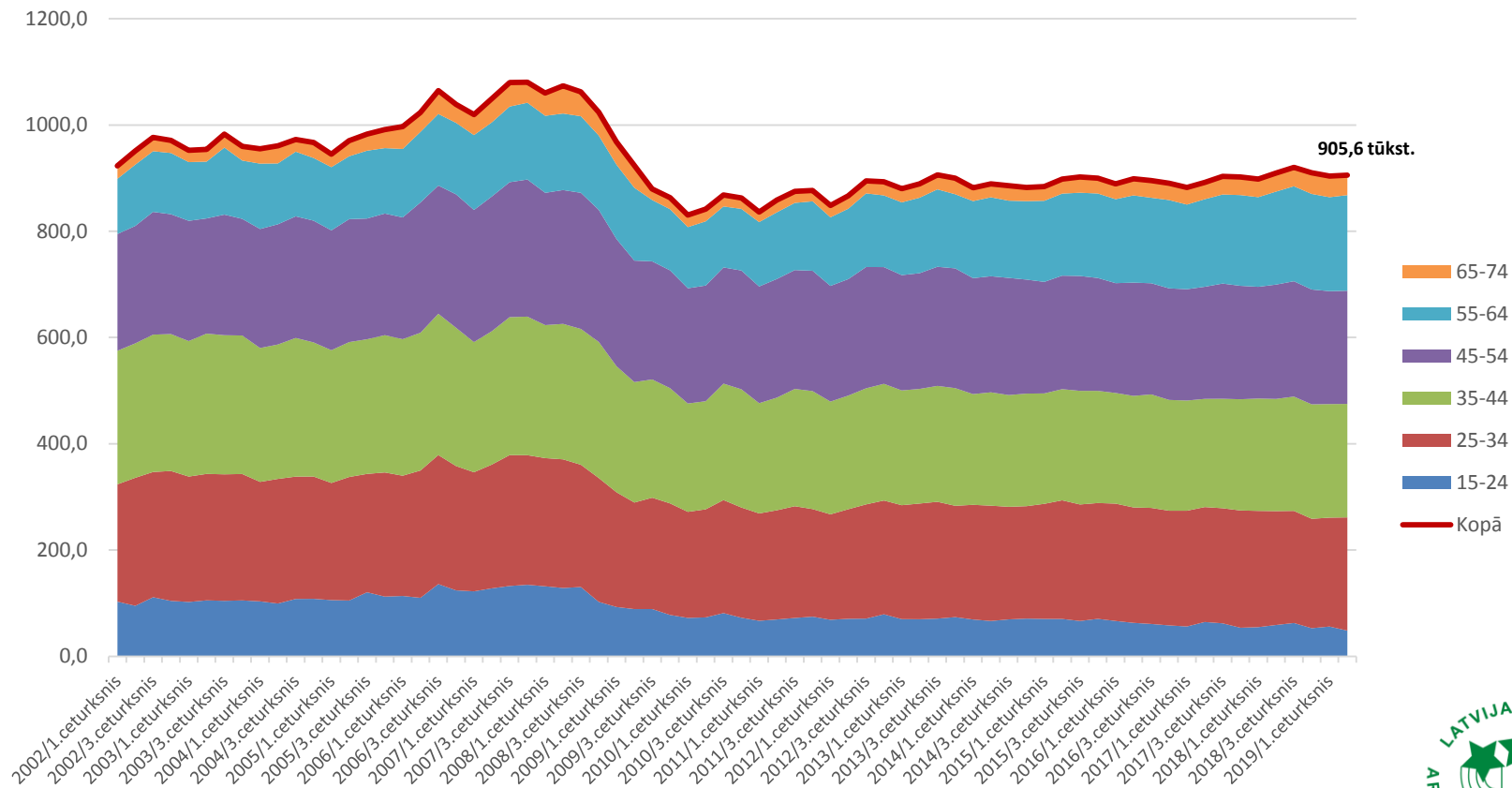
Brīvās darbvietas pa darbības veidiem vidēji gadā

Avots: CSP

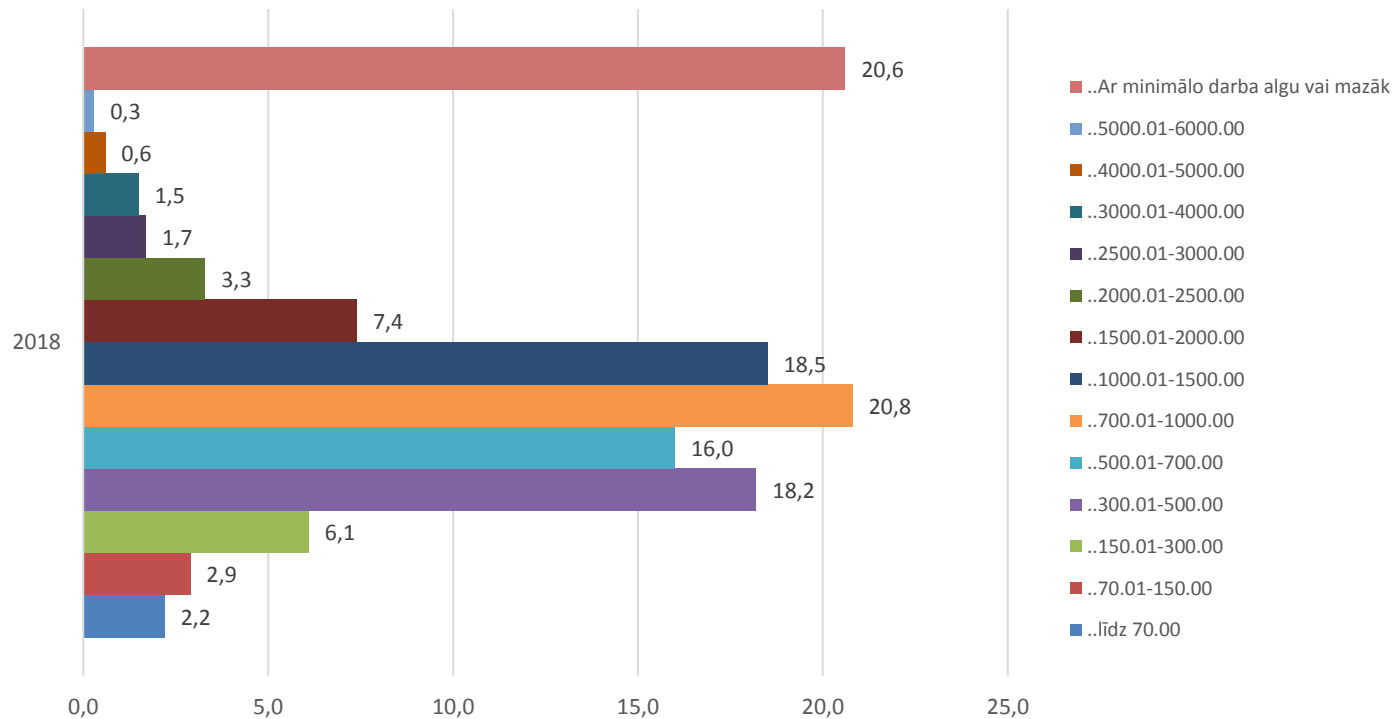

Nodarbināto skaits pa vecuma grupām

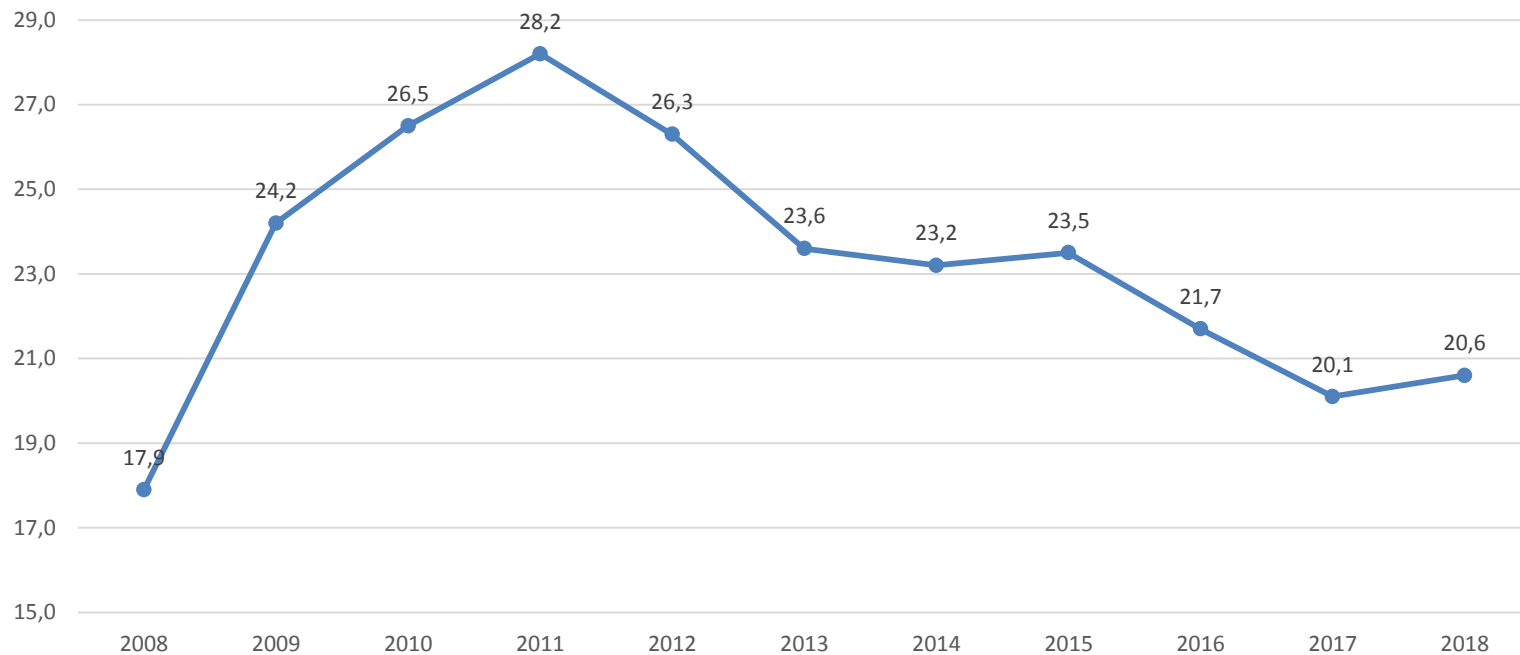
Avots: CSP

Darba ņēmēju skaita sadalījums pēc mēneša bruto darba ienākumiem pa sektoriem vidēji gadā, %

Avots: CSP

Īpatsvars no darba ņēmēju skaita ar darba ienākumiem, %
Ar minimālo darba algu vai mazāk

Avots: CSP

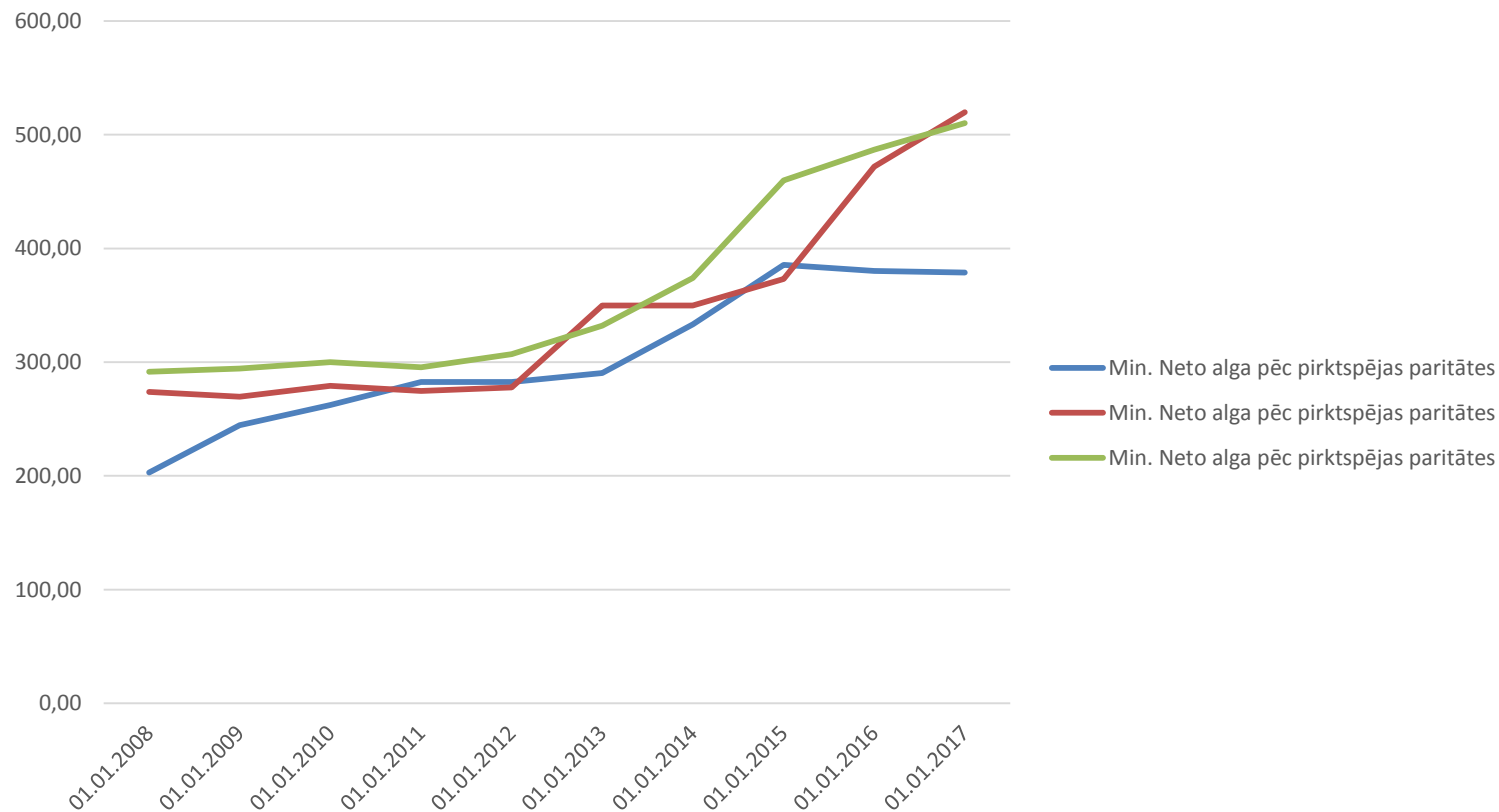
Ierosinājums minimālās algas un neapliekamā minimuma pieaugumam Latvijā, 2020. gadā

		Darba samaksa, EUR				
Gads, valsts	Neapliekamais minimums	Bruto	Neto	Neto (PPS, LV=100)	Neto pieaugums pret LV 2019, EUR	Atšķirība, Neto PPS (LV 2019=100)
LV 2019	250,00	430,00	352,16	352,16	0,00	0%
LV 2020	300,00	470,00	394,64	394,64	42,48	10,8%
EE 2020	500,00	580,00	547,30	506,29	195,14	30,4%
LT 2020	400,00	607,00	458,12	535,59	105,96	34,2%

**PPS aprēķinam izmantoti pēdējie pieejamie Eurostat dati par 2018. gadu*

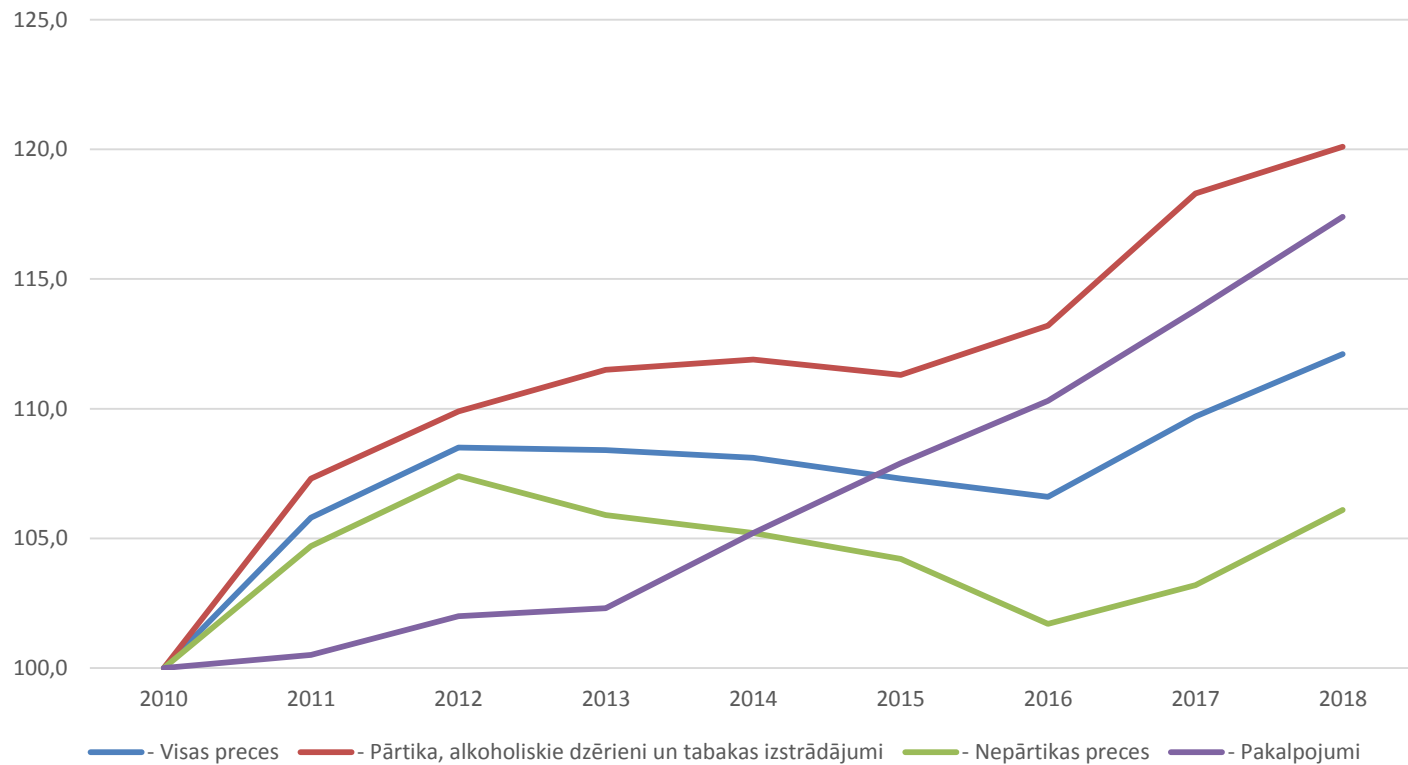

Minimālā neto alga pēc pirktspējas paritātes (ES28 = 100)

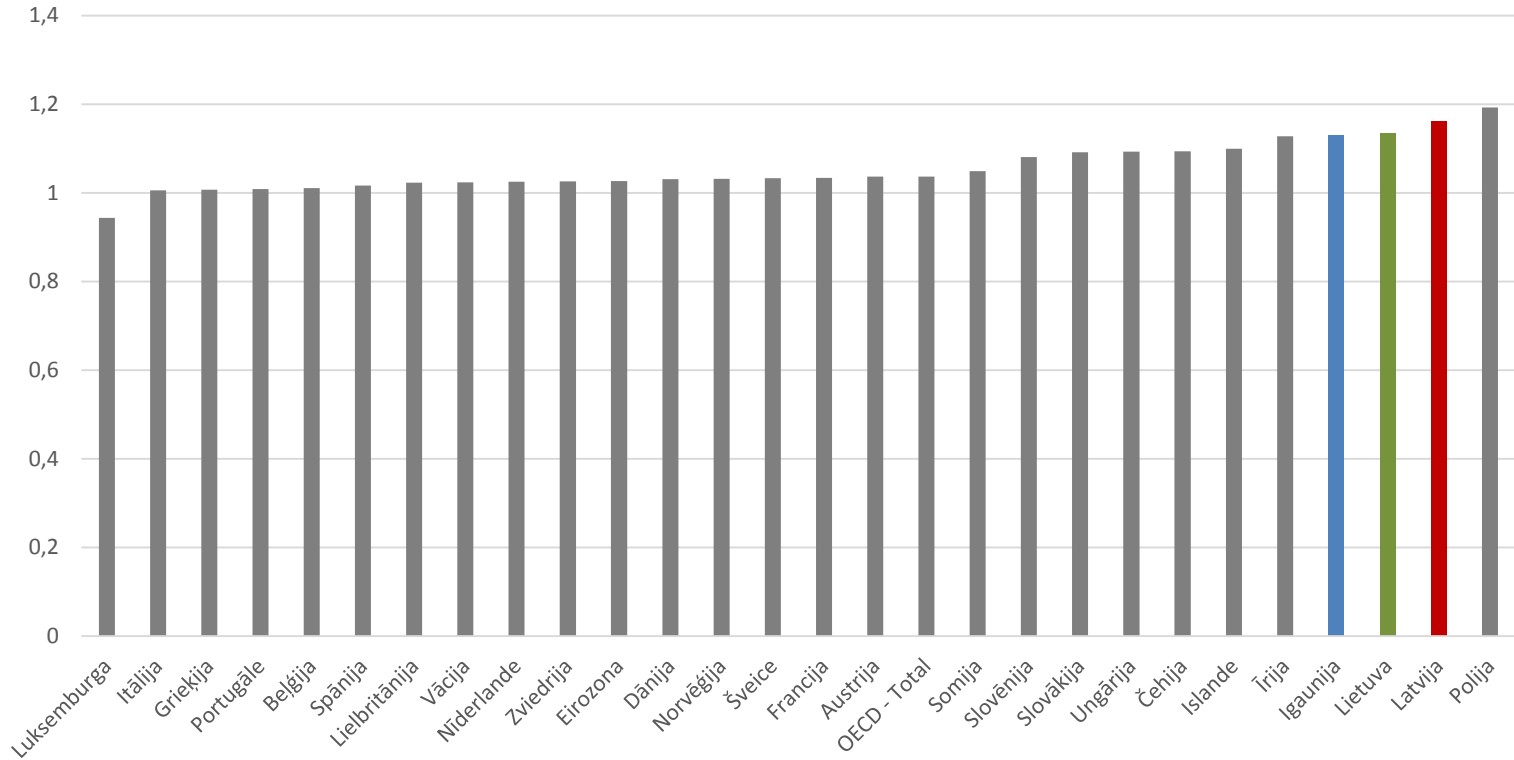
Avots: Eurostat

Patēriņa cenu izmaiņas, 2010=100

Avots: CSP

Produktivitātes pieauguma prognoze, 2010=1

Avots: OECD

Vidējā alga ES valstīs – Bruto, Neto un Neto(PPS)

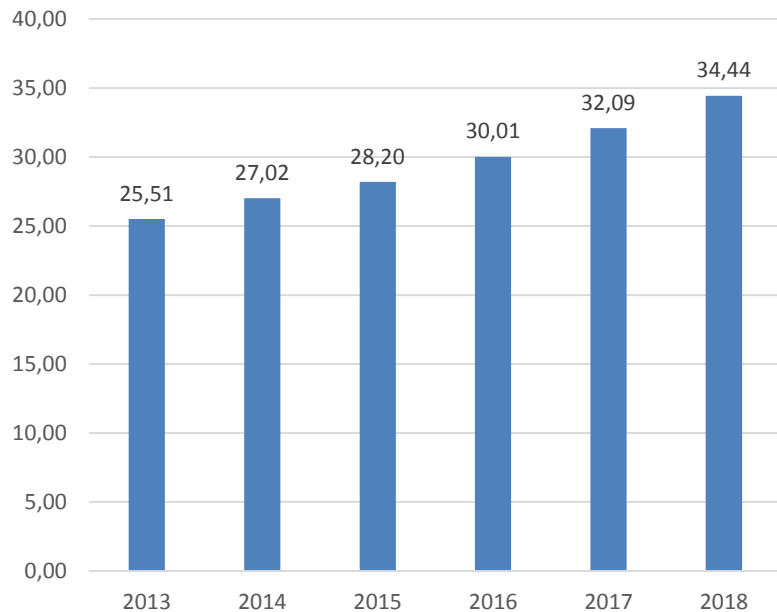
Valsts	Bruto, €	Neto, €	Neto, € (PPP)	Valsts	Bruto, €	Neto, €	Neto, € (PPS)
Luksemburga	5,030	3,416	3,843	Igaunija	1,455	1,193	2,108
Dānija	5,179	3,263	3,282	Slovēnija	1,752	1,128	1,960
Īrija	3,300	2,564	3,070	Slovākija	1,264	949	1,573
Somija	3,380	2,509	2,787	Čehija	1,260	948	1,852
Zviedrija	3,194	2,458	2,874	Portugāle	1,158	925	1,554
Vācija	3,923	2,431	3,057	Grieķija	1,060	890	1,510
Lielbritānija	2,992	2,350	3,035	Horvātija	1,183	871	1,782
Francija	2,957	2,225	2,753	Polija	1,196	849	2,084
Beļģija	3,401	2,170	2,450	Lietuva	1,262	803	1,757
Nīderlande	2,855	2,152	3,254	Latvija	1,064	791	1,566
Itālija	2,595	1,878	2,382	Ungārija	1,151	765	1,802
Austrija	2,688	1,848	2,369	Rumānija	1,081	659	1,622
Spānija	2,189	1,749	2,670	Bulgārija	637	495	1,498
Kipra	1,779	1,658	2,763				

Avots: Eurostat

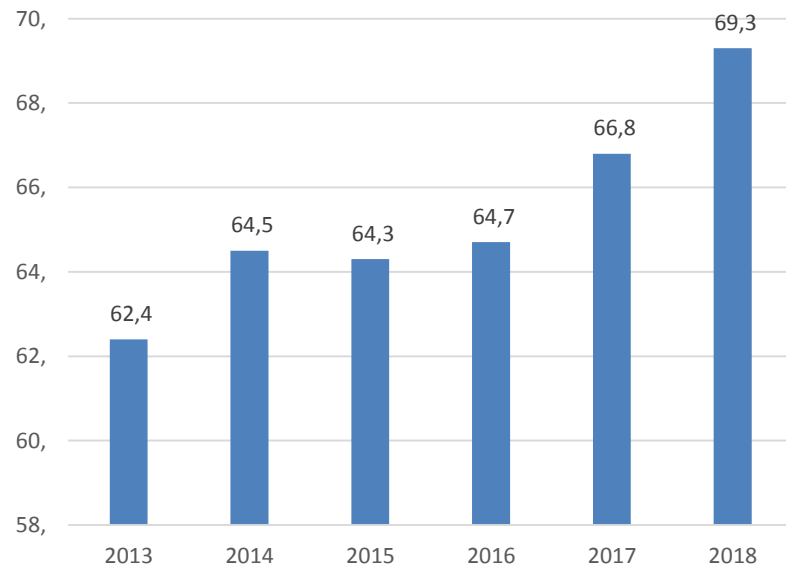
ES-28 vidēji Neto darba samaksa ir 1627,30 EUR un Neto darba samaksa izlīdzināta pēc PPS – 2342,85 EUR. Latvijā šie rādītāji sastāda attiecīgi - **48,6% un 66,8% no ES-28 vidējā līmeņa.**

Vidējā neto alga procentos no ES-28

Produktivitāte pēc viena darbinieka par vienu nostrādāto stundu ES-28

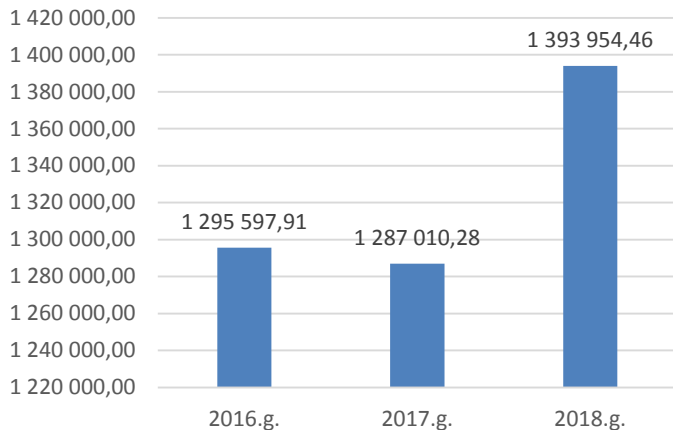

Avots: Eurostat

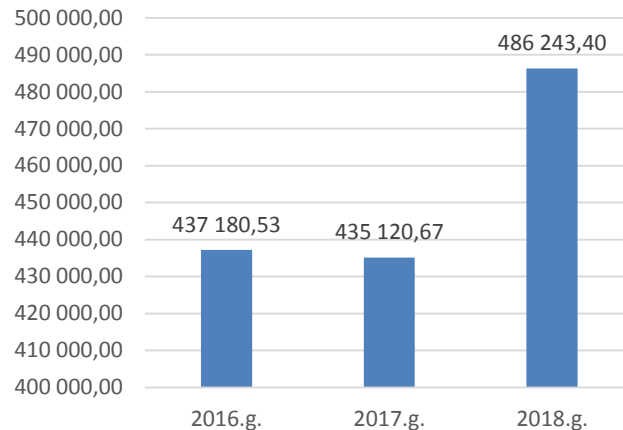

Ēnu ekonomikas līmenis – 24,2% no IKP

Nedeklarētā alga bruto kopā (tikai
komercsektors), tūkst. EUR

VSAOI zaudējumi no nedeklarētās
algas, tūkst. EUR

Avots: VID

Darbspēka novecošanās un darbspējas vecuma iedzīvotāju samazināšanās Latvijā novedusi pie darbaspēka trūkuma, kas stimulē darba samaksas pieaugumu, kvalificētā darbaspēka pozīcijās.

Tomēr ienākumu nevienlīdzība saglabājas augsta un augstais ēnu ekonomikas līmenis noved pie augstas sociālās nevienlīdzības.

Lai stimulētu produktivitātes izaugsmi nepieciešams nepieciešamas investīcijas gan tehnoloģiju attīstībā, gan darbaspēka kvalifikācijas celšanā.

Latvijas uzņēmējdarbībai jāklūst starptautiski konkurētspējīgai, tajā skaitā spējīgai eksportēt gan produktus, gan pakalpojumus, ko nodrošina izglītots un kvalitatīvs darbaspēks.

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

Bruņinieku ielā 29/31
Rīgā, LV – 1001

Tālrunis 67270351,
6 7035960

E-pasts lbas@lbas.lv

www.arodbiedribas.lv

<https://facebook.com/arodbiedribas>

<https://twitter.com/arodbiedribas>